

בס"ד

רבונו נהמן

מברסלב

נְיָ נְהַי נְהַי מְאוֹמָן

רבנו נחמן מברסלב פירושים על פרשת "צו"

זאת תורת העולה

(ויקרא ו, ב)

הנה ידוע, כי עולה באה על הרהור הלב, כמו שפיתוי (יחזקאל כ): העולה על רוחכם (מ"ר ויקרא פ"ז); הנה שעולה באה על הרהורי הלב, ששם משכן הרוח, ואין השם יתברך מצרף מחשבה למעשה, בר מהרהורי עב"ם (קידושין מ). והרהור עב"ם שיף אצל כל אדם, הנה מה שמתחיל להתפלל בדבקות או מתבודד את עצמו, ובאמצע התפלה או ההתבודדות נופל ממדרגתו, זהו בחינות הרהורי עב"ם, כי כל הנפילות באין מחמת קלקול האמונה, וכשנתקלקל האמונה, נמצא מחזיר פניו מהשם יתברך, כמו שפיתוי (ישעיה א): נזורו אחור; והשם יתברך גם כן מסתיר פניו ממנו. נמצא הוא אחור באחור. וצריך להביא על זה עולה. ובחינות עולה הוא כשמשפר את רוחו בקרבן ומתבייש וחושב בעצמו: איך נפילתי ונשלכתי משמים לארץ, שהייתי במקום גבוה כזה, ועכשיו נפילתי והחזרתי פני מהשם יתברך ונשארת אחור באחור. ומרחם על עצמו, כי אין רחמנות גדולה מזו. וצריך לזה נסירה, כמו שהיה אצל אדם הראשון, שנבראו דו פרצופין, אחור באחור (ברכות סא), ואחר כך נגסר והיה פנים בפנים. והנסירה הוא בחינת שם חת"ך, כמו שפיתוי בפונות (פרי עין חיים – שער הזמירות, פרק ה'): פותח את ידך – סופית תבות חתך, הנה שחותר ומנסר את עצמו. והשם חת"ך נעשה על ידי שמשפר את לבו, כי כשמשפר את לבו, בודאי מאנח ומוציא רוח ומכניס רוח, והוא תרין רוחין. ושני פעמים "רוח" גימטריא חתך, וזהו בחינות נסירה, ובא אל בחינות פנים בפנים, וזהו בחינות עולה. וזהו: זכחי אלקים, הנה בחינות עולה, הוא רוח נשברה, כנ"ל. (לקוטי מוהר"ן א' – סימן ק"ח)

וזאת תורת המנחה

(ויקרא ו, ז)

עקר עלית התפלה שהיא בחינת קרבן, היא על ידי תפלה לעני שעולה תחלה להשם יתברך כמבאר בזוהר הקדוש, שזה בחינת מנחה שהיא קרבן עני. אך אף על פי שתפלה לעני יקרה וחשובה מאד

בעיני השם יתברך, ועקר עניות והדלות הוא עניות מתורה ומצוות, וכשזה העני במעשים רואה פחיתותו ושפלותו, בפרט כשמרגיש חובותיו שהוא חייב הרבה להשם יתברך על ידי עונותיו ופשעיו הרבים, ומתחיל להתמרמר לפני השם יתברך בלב נשבר ונדכא ומפרש צערו ושיחתו לפני השם יתברך, בודאי תפלתו יקרה וחשובה מאד לפני השם יתברך ופותחת כל התרעין וכו', כי זה עקר תפלה לעני שחשובה מאד בעיני השם יתברך. אבל אף על פי כן עדין צריכה המתקן גדולה עד שתעשה פעלתה בשלמות, מחמת תקף הדינים הנאחזים בה, מחמת שהוא עדין בבחינת מחין דקטנות, כי הוא עני מן הדעת, וגם כי כל העניות אפלו בגשמיות, נמשך גם כן מבחינת מעוט הירח שהוא בחינת דינים ומחין דקטנות. ועל כן עקר ישועתו של זה העני, על ידי הצדיק הגדול האמתי שזכה לבחינת מחין דגדלות בתכלית השלמות, ואף על פי כן עושה עצמו עני, שזה בחינת משיח שנאמר בו עני ורוכב על חמור, וכן דוד קרא עצמו עני. אך אף על פי שעושה עצמו כעני ומשתף עצמו עם העניים וכל הדלים והשפלים שבעולם, אף על פי שפגמו מאד ועשו מה שעשו, אף על פי כן רחמיו מרבים עליהם, ומוריד עצמו אליהם ועושה עצמו כמותם ונרוע מהם, כי הוא עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה, אך אף על פי כן אינו נופל חסד ושלום לבחינת מחין דקטנות, אדרבא, בתכלית עניותו ושפלותו הוא בתכלית הגדלות דגדלות, כי אצלו גדלות וקטנות כולא חד, שזהו בחינת הענוה של משה ודוד ומשיח וכל הצדיקים הגדולים האמתיים. וזה הצדיק בחינת דוד משיח, הוא יכול לעזר ולהושיע את כל העניים בבחינת הנאמר אצל משיח, יחוס על דל ואביון ונפשות אביונים יושיע, כי הוא יכול להמתיק העניות והאביונות בשרשו, דהנה שהוא ממתיק כל המחין דקטנות ותכלית קטנות דקטנות עד קצה האחרון עד אין תכלית, הכל הוא ממתיק בשרשו העליון הגבוה מאד, ששם כל המחין דגדלות וקטנות כולא חד, והכל נמתק שם. ומחמת שתפלת המנחה היא בחינת המתקת המחין דקטנות שזה בחינת תפלה לעני בחינת

קרְבַן מִנְחָה עַל בֶּן נִקְרָאת תְּפִלַּת הַמִּנְחָה דִּיקָא.
(לקוטי הלכות – הלכות תפלת המנחה ה' – אות ז'
לפי אוצר היראה – תפילה, אות נ"ב)

וזאת תורת המנחה

= מנישי מנחה בצדקה =

(ויקרא ו', ז')

מעלת מצות הצדקה הוא בלי שעור, וכל התורה וכל תקון העולמות תלוי בזה, כי הכל נברא בשביל כבודו, וכל כבודו נתגלה עלי ידי הצדקה, שעל ידה נעשה בלי לקבל השפעת הנעם העליון שעל ידי זה נעשה הולדה ונתגלה כבודו במבאר בפנים (לקוטי מוהר"ן ב' – סימן ע"א). ועל בן שקולה צדקה בכל התורה בלה כמאמר רבותינו ז"ל. אבל צריכין להרבות בצדקה מאד, ולבקש מהשם יתברך שיוזכה לקיים מצות הצדקה בראוי, שיתן הצדקה בלב שלם למען שמו יתברך באמת ושיוזמין לו השם יתברך עניים הגונים לזכות בהם, כי עקר תקון הצדקה שיתגדל כבודו יתברך עלי ידי זה כנ"ל, על בן צריך לכוון בצדקתו רק בשביל כבוד השם יתברך, לא בשביל כבוד עצמו חס ושלום. לא כמצוי בכמה אנשים שנותנים צדקה רק למי שיש להם ממשלה וכבוד בעולם, ועל בן הצדקה גם להם לכבוד, ועל עניים הגונים וכשרים העוסקים בתורה ועבודת ה' באמת, אינם משגיחים כלל ומעלימין עיניהם מהם, נמצא שהצדקה שנותנים הוא רק בשביל כבוד עצמן. ואף על פי שבודאי גם בזאת הצדקה יש נקודות טובות, אבל על ידי צדקה כזאת אין נעשה הכלי הנ"ל בשלמות, לקבל על ידה שפע נעם העליון בשלמות. ועל בן עקר תקון הצדקה שתהיה בבחינת מנחה, שהיא קרבן עני שנותנתו מעטת, ועל בן אינו מתפאר בה, רק בונתו בקרבנו רק לשמים לבה. כמו כן העשיר אף על פי שנותן הרבה לצדקה, חלילה לו להתנאות בנותנת הצדקה ולהתפון בה לכבוד עצמו, רק אף על פי שיתן לצדקה הון רב, אף על פי כן יהיה בעיניו בעני, כי באמת נגדו יתברך הכל עניים כמו שנאמר מי הקדימני ואשלם, כי הכל רק ממנו יתברך כמו שנאמר ממה הכל ומידך נתנו לך. ועל בן דוד המלך עליו השלום בעת שנתן הון רב לנדבת בית המקדש אמר ואני בעיני הכינותי וכו' כי החזיק כל נתינתו לעניות. וצדקה כזאת יקרה מאד כי היא בחינת מנחת עני שחביבה מאד, מחמת שפונתו רק לשמים בלי שום התפארות עצמו כלל, ועל בן נקראת צדקה כזאת בשם מנחה בחינת מנישי מנחה בצדקה. (לקוטי הלכות – הלכות תפלת המנחה ו' – אות ד' לפי אוצר היראה – צדקה וגמילות חסדים, אות י"ג)

כל זכר בכהנים יאכלנו

(ויקרא ז', ו')

אכילת הצדיקים קדושה מאד, כי על ידי זה זוכין לצחצח נשמתם ולדלות המים שעליהם גדלה האמונה הקדושה וזה בחינת כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים. כי עקר פנים כל החטאים הוא בהאמונה הקדושה. וכן בפרת כל החטאים הוא על ידי תקון האמונה הקדושה שהיא יסוד כל התורה, שנתתקנת על ידי אכילת הכהנים שהם הצדיקי הדור, כמו שכתוב: כי שפתי כהן ישמרו דעת, וכמו שדרשו רבותינו ז"ל. וזה סוד מה שנתן התנא סימן לזה קריאת שמע מאכילת הכהנים, כמבאר במשנה: מאימתי קורין את שמע בערבית משעה שהכהנים נכנסין לאכל בתרומתן. כי קריאת שמע שהיא אמונה עקר גדולה על ידי אכילת הצדיקים אמתים כנ"ל. (לקוטי הלכות – הלכות תחומין ה' – אות ו' לפי אוצר היראה – צדיק, אות פ"א)

אם על תודה יקריבנו

(ויקרא ז', י"ב)

וזה בחינת חיוב ההודאה על כל היוצאין מהצרה, שהם ארבעה חייבין להודות שהם: הולכי מדברות וכו', ויוצאין מבית האסורים, וחולה שנתרפא, ויורדי הים בשעולין משם (שלהן ערוך סימן ריט): כי כל הצרות רחמנא לצלן הם בחינת גלות השכינה, כי "בכל צרתם לו צר" בידוע. ועקר גלות השכינה הוא מה שהעצבות מתגבר על לב ישראל, בחינת (בראשית ו', ו): ויתעצב אל לבו כמבאר בהתורה "אמצעותא דעלמא" (לקוטי מוהר"ן א' – סימן כ"ד). שמשם כל התאוות בפרט תאוות המושגל ותאוות ממון שבאין רק מן עצבות ומשם כל הצרות רחמנא לצלן. על כן בשעה יתברך עוזר שיוצאין מן הצרה צריכין להביא קרבן תודה. ועכשו שאין לנו קרבן צריכין להודות בפה בכל לבו, שזהו בחינת שמחה, כי עקר השמחה הוא ההודאה לה' יתברך שזהו עקר תכלית השמחה של לעתיד שאז יעסקו רק בתודה והודאה לה' יתברך בשמחה עצומה, בחינת (תהלים לג, ב): הודו לה' בכבוד גבול עשור זמרו לו, בחינת עשרה מיני גנינה. וכמו שכתוב "במזמור לתודה" (שם ק, א"ב): הריעו לה' כל הארץ עבדו את ה' בשמחה וכו'. כי זה עקר התקון של התודה והודאה שחייבין להודות בשיוצאין מהצרה, לתקן הקלקול שמשם באו הצרות שהוא העצבות כנ"ל כדי שמעתי נזכה להנצל מכל הצרות עלי ידי תקן השמחה עד שנוזכה לכל התקונים, להשיג אור הנ"ל, שהוא עקר התכלית כמו שכתוב שם (לקוטי מוהר"ן א' – סימן כ"ד). ועל בן כל הקרבנות בטלין חוץ

את הדעת עד שנכשל ממילא, ועל-כן צריך סיוע דלעלא להנצל מזה. ועל-ידי שנוהרין בשלמות מאסור חלב, על-ידי-זה נצולין מקלפת לבן; ועל-ידי שנוהרין בשלמות מאסור אכילת דם, על-ידי-זה נצולין מקלפת עשו. (לקוטי הלכות – הלכות חלב א, אותיות ה' ו' לפי אוצר היראה – אמת וצדק, אות צ"ב)

וחלב נבלה וכו' יעשה לכל מלאכה

(ויקרא ז', כ"ד)

ועל-כן החלב מתר במשא ומתן יותר משאר דברים האסורים, שאסור לעשות קביעות משא ומתן מהם (יורה דעה סימן קיז). ולמדו רבותינו ז"ל (רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פ"ח הט"ז) מפסוק (ויקרא ז':) וחלב נבלה וכו' יעשה לכל מלאכה וכו'.

כי החלב אף שהוא דבר טמא ואסור חמור מאד, אף-על-פי-כן יש בו דבר חשיבות מאד. כי עצם החיות שמלכש בו הוא דבר גבה מאד, כי מקבל מזכות החיות המגיע להמה, כי המוח והשכל הם מקבלים מבחר החיות וזכות וצחות המאכלים. והחיות שהמה מקבל מן המאכלים שבאים לתוך הגוף, הוא מקבל אותם על-ידי השמנים שבגוף, כמו שכתב רבנו גרויאיר (בסימן ס) שהמה הוא כמו גר הדולק משמנים שבגוף, עין שם.

נמצא, שהמאכלים הבאים לתוך הגוף נתבררים בברור אחר ברור עד שנתברר הזכות והצחות שבהם, מיטב שמנונית שבהם, ונעשה מהם שמן וחלב, שהם נעשים מזכות ושמנונית המאכלים מה ששייך אל המוח, כי מהם מקבל המוח כי הוא דולק משמנונית ששייך אל המוח, אף החלבים הם בחינת עכירת ושמרי השמנים הזכים. ועל-ידי השמן הפשר והזך, על-ידי זה השכל שבמה נדלק ונתקיים. ועל-ידי החלבים, שהם השמרים, הם מערבבין הדעת, דהינו כשנתערבין החלבים שהם השמרים עד שעולין גם הם עם השמנים הזכים אל המוח, אזי המוח נתבלבל ונעשה טרוף הדעת. ואזי נסתמין עצות דקדשה שבתוך הפליות, ונתערבבין ונעשין מהם חס ושלום עצות הנחש, שהם טרוף הדעת פסילות, אבל על כל פנים אפלו החלב מלכש בו גם-כן חיות יקר וגבה מאד, דהינו החיות השייך אל המוח כנ"ל, רק שהוא מן העכירות והשמרים של חיות המוח כנ"ל, ששם הוא אחיות הסטרא אחרא.

ועל-כן אסור באכילה ואסורו חמור מאד, כי מחמת שאחיותו שם הוא במקום גבה מאד — בחיות השייך להמה כנ"ל, על-כן שם הוא תקף התגברות הסטרא אחרא.

כי זה כלל, כי במקום שיש קדשה וחיות יותר, שם הוא אחיות הסטרא אחרא ביותר. אבל

מקרבן תודה (ויקרא רבה פ"ט, ז. פכ"י, י"ב): ובשביל זה מביאין בקרבן תודה ארבעה מיני לחם, וכל אחד עשרה חלות (מנחות דף עבודה זרה, רש"י ויקרא ז, יב). כי עקר העצבות נאחו בהלחם, בבחינת (בראשית ג, יז יט): בעצבון תאכלנה בועת אפיך תאכל לחם. ולהפך עקר תקון האכילה על-ידי שמחה בבחינת (קהלת ט, ז): אכל בשמחה לחמד, בחינת (שם ח, טו): לאכל ולשתות ולשמוח וכו'. ועל-כן הם עשרה חלות מכל מין כנגד בחינת עשרה מיני נגינה שהם מקור וכלל כל השמחות. (לקוטי הלכות – הלכות הוראה ו' – אותיות ב' ג')

זבח התודה

(ויקרא ז', י"ב)

לעתיד כל הקרבנות בטליו, כי כל הקרבנות באין לכפר, וזה אין צריכין לעתיד, כי כבר נתכפר הכל, בבחינת "ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו". אבל תודה, הודאה, לספר חסדי השם ונפלאותיו איה שנתהפך הכל לטובה, שדיקא על-ידי שהיינו בזה העולם וכל אחד סבל מה שסבל, עד שהרבה נכשלו בעונותיהם מאד; ועתה נתהפך הכל לטובה, בבחינת עונות נתהפכין לזכיות שיהיה לעתיד על-ידי התשובה, שזה בחינת קרבן תודה, שהוא מצה וחמין, שזה בחינת שמהפכין היגון ואנחה עצמו לשמחה, בבחינת עונות נתהפכין לזכיות כנ"ל זה לא יתבטל, כי זה יהיה כל חלקי עולם הבא של כל אחד, מה שזכה על-ידי העמל של זה העולם דיקא, שזה בחינת "ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה", שהוטפין היגון ואנחה עצמו לתוך השמחה, ונעשה מהרע פסא להקדשה, שזה יתקיים בשלמות לעתיד לבוא. אבל כל אחד, כפי מה שזכה להתקרב לצדיקים וכשרים ולקיים עצה זאת בתוך זה העולם, בתוך מרירות הצרות בגוף ונפש ומזון, להתגבר ולהפך הכל לשמחה על-ידי-זה יזכה לעתיד לזה בשלמות, שזה בחינת קרבן תודה כנ"ל. (לקוטי הלכות – הלכות ברכות הוראה ו' – אות י"ג לפי אוצר היראה – הוראה, אות ד')

כל חלב שור וכשב ועז לא תאכלו

(ויקרא ז', כ"ג)

יש שני מיני קלפות, הינו בחינת קלפת לבן ובחינת קלפת עשו, ומקלפות לבן נמשכין העונות שפשונג שנעשין על-ידי שכחה ובלבול הדעת, ומקלפת עשו נמשכין הזדונות. והנה אף-על-פי שבודאי עון מזיד חמור ופוגם יותר מהשונג, אף-על-פי-כן בנקל יותר להתגבר כנגדו ולמנע עצמו ממנו מאחר שידוע שהוא עברה; אבל מקלפת לבן שמכשיל את האדם בשגגות, מזה קשה מאד להנצל, כי מערבב ומבלבל

הלכות חלב ד' – אותיות ט' י' לפי אוצר היראה –
אכילה, אות צ"ד)

זאת התורה לעולה ולמנחה וכו' ולזבח השלמים

(ויקרא ז', ל"ז)

כי כל הקרבנות הם בחינת שלום, כי על שם זה
נקרא קרבן שמקרב ומקשר ומחבר כל העולמות
יחד, וכמוכן בדברי רבנו ז"ל בהתורה להמשיך
שלום (בסימן יד). וזה שמסים הפסוק שכולל כל
הקרבנות מסים בשלמים כמו שכתוב זאת התורה
לעלה ולמנחה וכו' ולזבח השלמים, כי עקר תכלית
כל הקרבנות הוא שלום כנ"ל. (לקוטי הלכות –
הלכות ברכות הראיה ושאר ברכות פרטיות ד' –
אות י"ג)

אף על פי כן הוא מתר במשא ומתן, כי עצם החיות
שבתוכו לא נפגם ואין שם אחיזה להם, כי במקום
שהספרא אחרא נאחזת בקדשה גבה, אף שהיא
מתגברת שם בתקף גדול לכפות ולהסתיר הקדשה
מאד וכל מה שהקדשה גבה, אינה יכולה להתאחו
ולפגם את עצם חיות הקדשה, כי לגדל קדשתו אינה
יכולה לפגמה ולקלקלה כדמשמע מדברי רבנו גרו
יאיר על פסוק: ואנכי הסתר אסתיר, עין שם במאמר
זכיום הפבורים (בסימן נו). ועל כן החלב מחמת
שהוא בחינת אחיות הספרא אחרא במקום גבה
בבחינת המה כנ"ל, על כן אף שהיא נאחזת שם
מאד, אף על פי כן עצם החיות הקדשה המלבש
אינו נפגם.

ועל כן הוא מתר במשא ומתן, דהינו שמתר לעשות
ממנו קביעות סחורה, למכרו ולקח בעדו מעות, כי
כשמקבל מעות בעד החלב נמצא שהוא מוציא
החיות שבתוכו, דהינו המעות שמקבל בעדו שהוא
חיותו שמלבש בו, כי המעות שמקבלין בעד כל
הדברים שמוכרין זה הוא בחינת החיות שמוציאין,
שמקבלין החיות מן אותו הדבר. כי המעות ששוה
אותו הדבר זה בחינת חיותו המלבש בו, כי המעות
הוא שרש החיות, כמו שכתב רבנו גרו יאיר (בסימן
סח) שכל הנפשות שרשם בעשירות. נמצא
כשמוציא המעות מן החלב, דהינו שמקבל בעדו
מעות, אזי הוא מוציא שרש חיותו משם שהוא
המעות כנ"ל, אשר זה השרש של עצם החיות לא
נפגם כלל, כי לגדל קדשתו אין יכולים לאחו בו.
ועל כן מתר החלב במשא ומתן, כי אין להם אחיזה
במעות שלו, דהינו בשרש חיותו. (לקוטי הלכות –
הלכות חלב ודם א' – אות ג')

שבת שלום

זחג פורים שמח

"אין צדקה נחשבת

כמו צדקת הדפוס"

[רבי נתן]

בכל סניפי הדואר,

חשבון מס' 7-2255-89

כי כל אוכל חלב ...

וכל דם לא תאכלו

(ויקרא ז', כ"ה)

על ידי אכילת חלב, על ידי זה נסתמין שבילי
השכל, עד שאי אפשר לישוב אפלו הקשיות
שאפשר למצא עליהם תשובה. ועל ידי אכילת דם,
על ידי זה מתגברין עליו אלו הקשיות שנמשכין
מבחינת חלל הפנוי, שבאמת אי אפשר למצא
עליהם שום תשובה עד לעתיד לבוא. וזה בחינת
אסור חלב ודם, כי על ידי שנוהרין מאכילת חלב,
על ידי זה נתתקן הדעת ונפתחין שבילי השכל
לישב אלו הקשיות שאפשר לישובן ועל ידי
שנוהרין מאכילת דם, על ידי זה מכניעין הדמים
הרעים ומוציאין הדבור מבחינת גלות מצרים, זוכין
לתקן האמונה בשלמות עד שלא יסתכל כלל על
אלו הקשיות שאי אפשר לישובן. (לקוטי הלכות –